

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija
DALYVAVIMO TARPTAUTINĖSE PARODOSE FIKSUOTŲJŲ
ĮKAINIŲ NUSTATYMO TYRIMO ATASKAITA

2016 m. kovo 30 d.

1. Įvadas

Dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimu (toliau – Tyrimas) siekiama apskaičiuoti ūkio subjektų dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotųjų projekto išlaidų vieneto įkainių (toliau – fiksuotieji įkainiai) dydį, įgyvendinant 03.2.1-LVPA-K-801 priemonę „Naujos galimybės LT“ (toliau – priemonė „Naujos galimybės LT“).

Tyrimas atliktas atnaujinant 2013 m. vasario 14 d. atliktą tyrimą „Dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotųjų įkainių nustatymas VP2-2.1-ŪM-04-K priemonėje „Naujos galimybės“ (toliau – 2013 m. Tyrimas). 2013 m. Tyrimo atnaujinimo pagrindas – pasikeitusios teisės aktų nuostatos ir atlikti nauji supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai.

Dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotieji įkainiai reikalingi siekiant supaprastinti projektų vykdytojų atsiskaitymą už patirtas išlaidas. Taikant nustatytus fiksuotuosius įkainius bus sumažintos projekto vykdytojo administravimo išlaidos ir priemonės administravimo našta: projekto vykdytojas su mokėjimo prašymais neprivalės pateikti dalyvavimo tarptautinėse parodose išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentų.

Šiame Tyrime nustatytų fiksuotųjų įkainių dydžiai taikytini pagal priemonę „Naujos galimybės LT“ įgyvendinamiems projektams, tačiau Tyrimo metodika galėtų būti taikoma nustatant dalyvavimo tarptautinėse parodose išlaidų dydžius ir kituose panašiuose projektuose.

Pažymėtina, kad fiksuotųjų įkainių metodika buvo taikoma ir 2007–2013 m. laikotarpiu, panašaus pobūdžio priemonėje V2-2.1-ŪM-04-K „Naujos galimybės“, todėl šis Tyrimas remiasi 2013 m. Tyrimo prielaidomis, skaičiavimo algoritmu ir ataskaitos pagrindu. Fiksuotųjų įkainių taikymas priemonėje V2-2.1-ŪM-04-K „Naujos galimybės“ sėkmingai pasiteisino: sumažino administracinę našlą projekto vykdytojams, įgyvendinančiajai institucijai, pagreitino mokėjimo prašymo apmokėjimo procedūras.

Tyrimą sudarė šie etapai:

1. 2013 m. Tyrimo prielaidų ir metodikos peržiūra.
2. Šių teisės aktų analizė:
  - 2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“;
  - 2.2. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“.
  - 2.3 Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. 4-339 patvirtintos „Lietuvos eksporto plėtros 2014–2020 m. gairės“.
3. VŠĮ „Lietuvos verslo paramos agentūra“ pateiktų istorinių duomenų (VP2-2.1-ŪM-04-K priemonės „Naujos galimybės“ 2 kvietimo projektų detalios išlaidų suvestinės) analizė, statistinių duomenų analizė.
4. Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portale adresu <http://osp.stat.gov.lt> (toliau – Oficialiosios statistikos portalas) paskelbtų duomenų analizė.
5. Dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotųjų įkainių dydžio nustatymas.

Tyrimą atliko Lietuvos Respublikos ūkio ministerija.

2. Tyrimo metodika

2.1. Tyrimo prielaidos

Pagal priemonę „Naujos galimybės LT“ yra finansuojamos ūkio subjektų dalyvavimo (gaminamų produktų ir paslaugų pristatymo) tarptautinėse parodose išlaidos. Pagal ankstesnius priemonės VP2-2.1-ŪM-04-K „Naujos galimybės“ kvietimus (kvietimai 1 ir 2) finansuotų projektų vykdytojai visas dalyvavimo tarptautinėse parodose faktines išlaidas privalėjo pagrįsti išlaidų

pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentais, o tai sudarydavo didelę administracinę naštą tiek projektų vykdytojams, tiek paramą administruojančioms institucijoms.

Tyrimė buvo analizuojami 2007–2013 m. laikotarpio priemonės „Naujos galimybės“ paskutinio kvietimo, kuriame projektų vykdytojams buvo apmokama pagal realiai patirtas išlaidas, duomenys (2-asis kvietimas). Pažymėtina, kad tokia pati praktika buvo taikoma ir atliekant 2013 m. Tyrimą, kuris buvo taikomas projektams, kurie vykdė veiklas pagal 2007–2013 m. metų VP2-2.1-ŪM-04-K priemonės „Naujos galimybės“ trečiąjį, ketvirtąjį ir penktąjį kvietimus. Tiek atliekant 2016 metų Tyrimą, tiek 2013 m. Tyrimą tikslingai buvo analizuojami paskutinio priemonės „Naujos galimybės“ kvietimo, kuriame projektų vykdytojams buvo apmokama pagal realiai patirtas išlaidas, duomenys (2-asis kvietimas), siekiant gauti naujausius projektų vykdytojų duomenis (kurie buvo įgyvendinami 2010–2012 metais) apie pagrindines tiesiogiai su dalyvavimu tarptautinėje parodoje susijusias išlaidas, kurias įgyvendindami projektus patyrė projektų vykdytojai. Atitinkamai priemonės „Naujos galimybės“ 1-asis kvietimas galiojo 2008 metais, todėl naudojant tokius duomenis galimas Tyrimo rezultatų iškraipymas. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad buvo analizuojami 130 tarptautinių parodų (2 kvietimo projektai) duomenys, kas sudaro pakankamą Tyrimo imtį.

Išnagrinėjus 130 tarptautinių parodų duomenis nustatyta, kad pagrindinės tiesiogiai su dalyvavimu tarptautinėje parodoje susijusios išlaidos, kurias įgyvendindami projektus patyrė projektų vykdytojai, yra šios:

- Parodos ploto nuomos išlaidos;
- Dalyvio registracijos mokesčio išlaidos;
- Parodos stendo gamybos (nuomos) ir įrengimo išlaidos;
- Kelionės ir pragyvenimo šalyje, kurioje vyksta paroda, išlaidos.

Atsižvelgiant į tai, kad projekto vykdytojai patys organizuos kelionę, apgyvendinimą, stendo gamybą ir įrengimą, produkcijos pavyzdžių transportavimą ir kt., taip pat privalės įgyvendinančiajai institucijai teikti projekto įgyvendinimo ataskaitas ir poveikio vertinimui reikalingą informaciją, bei viešinti projektą, nuspręsta, kad fiksuotasis įkainis turėtų bent iš dalies padengti projekto vykdytojų darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudas. Todėl fiksuotasis įkainis apima išlaidas, atitinkančias 1 mėnesio 1 asmens vidutinio darbo užmokesčio sąnaudas, t. y. projekto vykdytojo vykdančiojo personalo darbo užmokesčio (organizuojant dalyvavimą parodoje) išlaidas.

Dalyvavimui konkrečioje tarptautinėje parodoje būtinos papildomos išlaidos, neįtrauktos į fiksuotojo įkainio dydį, apmokamos iš ūkio subjektų nuosavų lėšų.

Visi išlaidų tipai, sudarantys fiksuotuosius įkainius, ir duomenų šaltiniai pateikiami 1 lentelėje.

Išlaidų tipas	Duomenų šaltinis
Parodos ploto nuomos išlaidos	Priemonės VP2-2.1-ŪM-04-K „Naujos galimybės“ 2 kvietimo 130 tarptautinių parodų duomenys. Projektai buvo įgyvendinami 2010–2012 metais.
Dalyvavimo parodoje registravimo mokestis	
Stendo gamybos (nuomos) ir įrengimo išlaidos	
Kelionės išlaidos	Lietuvos Respublikos mokslo tarybos 2014 m. spalio 6 d. Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaita (2017 m. gegužės 24 d. redakcija)
Apgyvandinimo ir dienpinigių išlaidos	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“ ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Apgyvandinimo užsienio valstybėse išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita
Darbo užmokesčio išlaidos	Oficialiosios statistikos portalas. Privataus sektoriaus su individualiosiomis įmonėmis 2016 m. vidutinis mėnesio darbo užmokestis.

1 Lentelė. Tyrimo imtis ir duomenų šaltiniai

Dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio (F_{IP}) dydis skaičiuojamas pagal formulę:

$$F_{IP\{gr1,gr2,gr3,gr4,gr5\}} = P_1 + P_2 + P_3 + P_4 + P_5\{gr1,gr2,gr3,gr4,gr5\} \quad (1)$$

P_1 – vidutinės parodos ploto nuomos išlaidos;

P_2 – vidutinis registracijos parodoje mokesčio dydis;

P_3 – vidutinės parodos stendo įrengimo išlaidos;

P_4 – vidutinės darbo užmokesčio išlaidos;

P_5 – vidutinės vieno dalyvio kelionės ir pragyvenimo išlaidos;

gr1, gr2, gr3, gr4 , gr5 – šalių grupė.

Vidutinės parodos ploto nuomos (P_1), registracijos parodoje mokesčio (P_2) ir parodos stendo įrengimo (P_3) išlaidos apskaičiuotos vienam projekto vykdytojui. Darbo užmokesčio (P_4) ir kelionės ir pragyvenimo (P_5) išlaidos apskaičiuotos vienam asmeniui. Skaičiavimuose visos išlaidos nurodytos be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM), gautos vidutinės reikšmės suapvalintos iki sveikų skaičių.

2.2. Vidutinių parodos ploto nuomos išlaidų nustatymo metodas

Tyrimo metu analizuojant istorinius duomenis buvo apskaičiuotas vidutinis parodos plotas (kv. m) ir vidutinė 1 kv. m parodos ploto nuomos kaina. Vidutiniai dydžiai buvo apskaičiuoti pagal apibrėžto (95 proc.) vidurkio formulę, atmetant 2,5 proc. mažiausių ir 2,5 proc. didžiausių reikšmių (naudota MS Excel formulė TRIMMEAN), toks skaičiavimo metodas pasirinktas dėl 2007–2013 m. laikotarpiu pasitvirtinusios praktikos – pagal priemonės „Naujos galimybės“ kvietimus buvo finansuoti 649 projektai, kuriems fiksuotieji įkainiai buvo nustatinėjami tokiu pačiu metodu, visi projektai sėkmingai įgyvendinti, nesulaukta projektų vykdytojų skundų. Atliekant tyrimą buvo iškelta prielaida, kad nuomojamas parodos plotas gali priklausyti nuo veiklos, kurią vykdo parodoje dalyvaujantis ūkio subjektas, pobūdžio. Ūkio subjektai pagal savo veiklos pobūdį (pateiktą EVRK¹ klasės kodą) buvo suskirstyti į EVRK nurodytas sekcijas (pvz., C sekcija „Gamyba“, G sekcija „Didmeninė ir mažmeninė prekyba; Variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas“). Nustatyta, kad 114 iš 130 ūkio subjektų (87,7 proc.) vykdo C sekcijai priskiriamą veiklą, o kitas veiklas vykdo tik 16 ūkio subjektų. Kadangi negamybinę veiklą vykdančių ūkio subjektų imtis maža ir labai netolygi (nuomojamas parodos plotas svyruoja nuo 1,9 iki 25 kv. m), buvo nuspręsta apskaičiuoti tik bendrą vidutinį parodos plotą, nenustatant skirtingų dydžių gamybinę ir negamybinę veiklą vykdančioms ūkio subjektams.

Pagal istorinius duomenis nustatytas vidutinis nuomojamas parodos plotas siekia 17 kv. m, o vidutinė 1 kv. m nuomos kaina – 227 Eur. Apskaičiuotos vidutinės parodos ploto nuomos išlaidos (P_1) sudaro $17 \times 227 = 3859$ Eur.

Skaičiavimai pateikiami 1-ame Tyrimo ataskaitos priede.

---

¹ Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius

2.3. Vidutinio registracijos parodoje mokesčio nustatymo metodas

Tyrimo metu analizuojant istorinius duomenis nustatyta, kad dalyvavimo parodoje registravimo mokestis tiesiogiai nepriklauso nuo parodos ploto, trukmės ir kitų veiksnių, todėl pagal apibrėžto (95 proc.) vidurkio formulę buvo apskaičiuotas bendras vidutinis šio mokesčio dydis. Vidutinis registracijos parodoje mokestis (P_2) sudaro **449 Eur**.

Skaičiavimai pateikiami 1-ame Tyrimo ataskaitos priede.

2.4. Vidutinių parodos stendo įrengimo išlaidų nustatymo metodas

Išanalizavus pateiktus istorinius duomenis, stendo įrengimo išlaidoms nuspręsta priskirti šias projektų vykdytojų patirtas parodos stendo įrengimo išlaidas: stendui reikalingų baldų, įrenginių ar kitos įrangos įsigijimo ar nuomos išlaidas; stendo gamybos, pastatymo ir eksploatacijos paslaugų išlaidas; ekspozicijos, stendo, produkcijos pavyzdžių, kitų parodai reikalingų daiktų (įrangos, įrenginių, baldų ir kt.) transportavimo paslaugų išlaidas.

Tyrimo metu buvo įvertinta galimybė nustatyti skirtingus stendo įrengimo įkainius gamybinę ir negamybinę veiklą vykdančioms ūkio subjektams, tačiau atsižvelgiant į mažą (10 eilučių) ir labai netolygią (stendo įrengimo kaina 1 kv. m svyruoja nuo 10,41 iki 539,45 Eur) negamybinę veiklą vykdančių ūkio subjektų duomenų imtį, buvo nuspręsta apskaičiuoti tik bendrą stendo įrengimo išlaidų vidurkį, nenustatant skirtingų dydžių gamybinę ir negamybinę veiklą vykdančioms įmonėms.

Pagal apibrėžto (95 proc.) vidurkio formulę apskaičiuotos vidutinės stendo įrengimo išlaidos 1 kv. m parodos ploto sudaro 238 Eur. Vidutinės parodos stendo įrengimo išlaidos nustatytam vidutiniam parodos plotui (17 kv. m) (P_3) sudaro $17 \times 238 = \mathbf{4046 \text{ Eur}}$.

Skaičiavimai pateikiami 1-ame Tyrimo ataskaitos priede.

2.5. Vidutinių darbo užmokesčio išlaidų nustatymo metodas

Projektų pareiškėjais priemonėje „Naujos galimybės LT“ galės būti labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, todėl Tyrime vidutinis darbo užmokestis apskaičiuotas vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portale paskelbtais duomenimis apie 2016 m. vidutinį darbo užmokestį privačiame sektoriuje ir individualiosiose įmonėse. Duomenys apie vidutinį darbo užmokestį Oficialiosios statistikos portalo duomenų bazėje atrenkami tokiais parametrais:

Laiko aprėptis: *mėnesinis*;

Laikotarpis: 2016;

Ekonominės veiklos rūšis (EVRK 2 red., detalios veiklos): *TOTAL Iš viso pagal ekonominės veiklos rūšis*;

Sektorius: *Privatusis sektorius su individualiosiomis įmonėmis*;

Tipas: *Bruto*.

Kadangi Tyrimo atnaujinimo metu 2017 m. vidutinio darbo užmokesčio dydžiai portale buvo tik pirmajam ir antrajam metų ketvirčiui, o juos įtraukti į skaičiavimą būtų netikslu dėl sezoniškumo įtakos, siekiant tikslesnių tyrimo rezultatų, naudojami 2016 m. vidutiniai metiniai duomenys.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2016 m. vidutinis darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių ir be darbdavio mokamų mokesčių (socialiniam draudimui ir garantiniam fondui), yra 760,55 Eur.

Vadovaujantis Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintų Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (2016 m. gegužės 9 d. redakcija) 141 punktu, tinkamos finansuoti projektą vykdančių asmenų darbo užmokesčio išlaidos gali apimti apskaičiuotą darbo užmokestį ir išlaidas su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams.

Remiantis ekspertine nuomone, projekto vykdytojai įgyvendinti projektui renkasi ilgalaikius įmonės ar įstaigos darbuotojus, kurie dirba pagal neterminuotas darbo sutartis ir kurių dalyvavimas projekte atneša įmonei ar įstaigai ilgalaikės naudos. Dažnu atveju darbuotojai, dirbantys pagal terminuotas darbo sutartis, yra besistažuojantys, atliekantys praktiką, dirbantys su trumpalaikė veikla asmenys, pasamdyti konkrečioms trumpalaikėms veikloms atlikti ar pasidalinti patirtimi, todėl manytina, kad tokių asmenų įtraukimas įgyvendinamo projekto veikloms atlikti, projekto vykdytojui būtų finansiškai netikslingas, neatneštų ilgalaikės naudos, neteiktų skatinamojo efekto. Be to, skirstant darbo užmokestį, tuo pačiu fiksuotąjį įkainį, pagal terminuotas ir neterminuotas darbo sutartis, projektų vykdytojams bei administruojančioms institucijoms didėja administracinė našta, kadangi projektų vykdytojas privalėtų teikti papildomus dokumentus, įrodančius terminuotą ar neterminuotą darbo sutarties formą, kurių pateikimas ir tikrinimas savaime ilginėtų laiką, skirtą administracinėms procedūroms atlikti. Pagrindžiant neterminuotoms darbo sutartims su darbo santykiais susijusių darbdavio mokamų mokesčių naudojimą fiksuotųjų įkainių tyrime pažymėtina,

kad, fiksuotajam įkainiui apskaičiuoti taikant neterminuotas darbo sutartis, galutinė įkainio suma yra mažesnė, todėl sumažinant riziką permokėti lėšas išlaikomas efektyvaus finansų valdymo principas. Atsižvelgiant į tai, tarifai skirti apskaičiuoti su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams, nustatomi kaip darbuotojams, dirbantiems pagal neterminuotas darbo sutartis.

Atsižvelgiant į tyrimo specifiką, galutinis naudos gavėjas negali būti biudžetinė organizacija, todėl su darbo santykiais susiję darbdavio įsipareigojimai skaičiuojami kaip nebiudžetinei organizacijai ir apima valstybinio socialinio draudimo ir nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokas, taip pat įmokas į ilgalaikio darbo išmokų ir garantinį fondą.

Tyrimo reikmėms nustatomas 1 mėnesio darbo užmokestis (įskaitant išlaidas darbdavio įsipareigojimams) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$P_4 = DU_{bruto} + DU_{bruto} \times (SD + IDI + GF); \quad (2)$$

DU_{bruto} – 2014 m. privataus sektoriaus su individualiosiomis įmonėmis vidutinis mėnesinis darbo užmokestis prieš mokesčius;

SD – darbdavio apskaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos² dydis (30,48 proc. nuo DU_{bruto});

IDI – darbdavio apskaičiuojamos ir mokamos įmokos į ilgalaikio darbo išmokų fondą³ dydis (0,5 proc. nuo DU_{bruto});

GF – darbdavio apskaičiuojamos ir mokamos įmokos į garantinį fondą³ dydis (0,2 proc. nuo DU_{bruto}).

Apskaičiuotos vidutinės mėnesio darbo užmokesčio išlaidos, pagal (2) formulę:

$$P_4 = 760,55 + 760,55 \times (0,3048 + 0,005 + 0,002) = 997,68949 \text{ Eur (998 Eur)}.$$

2.6. Vidutinių kelionės ir pragyvenimo išlaidų nustatymo metodas

Vidutinės kelionės ir pragyvenimo išlaidos susideda iš trijų parametų: kelionės išlaidos, gyvenamojo ploto nuomos išlaidos ir dienpinigių išlaidos.

² Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XIII-174

³ Darbdavio mokamų įmokų į ilgalaikio darbo išmokų fondą ir garantinį fondą dydžiai nustatyti Lietuvos Respublikos Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatyme Nr. XII-2604.

Kelionės išlaidos skaičiuojamos remiantis Lietuvos Respublikos mokslo tarybos 2014 m. spalio 6 d. Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaita (2017 m. gegužės 24 d. redakcija) (toliau – LMT tyrimas) pateiktais skaičiavimais trumpalaikėms išvykoms. Trumpalaikės išlaidos LMT tyrime apibrėžiamos kaip išvykos, kurios neviršija 14 kalendorinių dienų. Šiame Tyrime vidutinė išvykos trukmė yra 4 dienos, kuri apskaičiuota iš istorinių duomenų pagal apibrėžto (95 proc.) vidurkio formulę (1-as Tyrimo ataskaitos priedas).

Eil. Nr.	Šalys (žemynai)	Kelionės į užsienį FĮ (FĮ _{KU}) dydis, Eur
1.	I Europos, NVS ir Artimųjų ir Vidurio rytų šalių grupė (Baltarusija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Gruzija, Jungtinė Karalystė, Latvija, Lenkija, Moldova, Norvegija, Prancūzija, Rumunija, Suomija, Švedija, Rusija (europinė dalis ⁴), Ukraina, Vokietija)	218,00
2.	II Europos, NVS ir Artimųjų ir Vidurio rytų šalių grupė (Airija, Armėnija, Austrija, Azerbaidžanas, Bosnija ir Hercegovina, Graikija, Juodkalnija, Kazachstanas, Kipras, Kroatija, Italija, Ispanija, Izraelis, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Serbija, Slovakija, Slovėnija, Turkija, Uzbekistanas, Vengrija) ir kitos Europos ir NVS šalys bei Rusijos azijinė dalis	307,00
3.	III Europos, NVS ir Artimųjų ir Vidurio rytų šalių grupė (Egiptas, Islandija, Jungtiniai Arabų Emyratai, Malta, Omanas, Šveicarija) ir kitos Artimųjų ir Vidurio Rytų šalys⁵	443,00
4.	Afrika, Azija, Š. Amerika	828,00
5.	P. Amerika, Australija, N. Zelandija	1231,00

2 Lentelė. Kelionės išlaidų pasiskirstymas tarp šalių ir žemynų. Šaltinis: Lietuvos mokslo tarybos Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaita

Tyrime įtrauktoms šalims atitinkamai pagal LMT tyrime pateiktas šalis priskiriamas kelionės į užsienį fiksuotasis įkainio dydis, apskaičiuotas LMT tyrime (2 Lentelė). Tokiu atveju, jeigu konkrečiai tokios šalies LMT tyrime nėra apibrėžta, priskiriamas įkainio dydis pagal tos šalies geografinį regioną (2 Lentelė Eil. Nr. 4, 5). Pagal šalis priskirti duomenys pateikti Tyrimo ataskaitos 2-ame priede.

Gyvenamojo ploto nuomos išlaidos apskaičiuotos nustatytą vienos paros apgyvendinimo atitinkamoje šalyje išlaidų dydį padauginus Apgyvendinimo išlaidų tyrime numatyto koeficiento ir iš nustatytos vidutinės parodos trukmės, apskaičiuotos iš istorinių duomenų pagal apibrėžto vidurkio (95 proc.) formulę (4 dienos, 1-as Tyrimo ataskaitos priedas). Kadangi prieš parodą stendui nugabenti, įrengti, paruošti reprezentatyvią aplinką, o pasibaigus parodai stendus

⁴ Į vakarus nuo Uralo kalnų

⁵ Bahreinas, Irakas, Iranas, Jemenas, Jordanija, Kataras, Kuveitas, Libanas, Palestinos valstybė, Saudo Arabija, Sirija

išmontuoti, sutvarkyti parodos vietai reikalinga bent 1 papildoma diena, skaičiuojama 4 naktų nakvynė. Vienos dienos apgyvendinimo išlaidos atitinkamoje šalyje nustatytos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimą Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“.

Dienpinigių išlaidos apskaičiuotos nustatyta vienos paros dienpinigių atitinkamoje šalyje išlaidų dydį padauginus iš nustatytos vidutinės parodos trukmės (4 dienos). Vienos paros dienpinigių išlaidų įkainis nustatytas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimą Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“.

Siekiant nevaržyti projektų vykdytojų iniciatyvų 2013 m. tyrime įtrauktų šalių sąrašas papildomas visomis pasaulio šalimis, kurios pateiktos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarime Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo“, todėl galutinę imtį sudaro 210 krypčių: 205 valstybės ir 5 išskirti didieji miestai, kuriuose apgyvendinimo norma yra didesnė.

Vidutinis bendras kelionės, apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidų dydis, įskaičiuojamas į fiksuotojo įkainio dydį, buvo nustatytas taip:

1) apskaičiuotos bendros vieno dalyvio apgyvendinimo, kelionės ir dienpinigių išlaidų sumos kiekvienai valstybei (210 elementų imtis);

2) gautos bendros sumos išdėstytos sumų didėjimo tvarka (sudaroma variacinė eilutė) ir valstybės sugrupuotos į penkias lygias grupes po 42 valstybes.

3) kiekvienai valstybių grupei (1–5) pagal apibrėžto (95 proc.) vidurkio formulę buvo apskaičiuotas vidutinis vieno dalyvio kelionės ir apgyvendinimo išlaidų įkainis.

Padidėjus imties elementų skaičiui nuo 66 iki 210 vadovautis 2013 m. tyrimo metodika būtų netikslu, todėl, remiantis ekspertine nuomone, pasirinkta visus elementus dalinti į 5 lygias valstybių grupes – toks skaidymas į 5 grupes ženkliai sumažina atskirų kelionių išlaidų sumų sklaidą aplink grupės vidurkį, lyginant su skaidymu į 3 lygias grupes, t. y., tyrimo rezultatai tampa tikslesni, sumažinama tikimybė permokėti už veiklas.

Skaičiavimai pateikiami 2-ame Tyrimo ataskaitos priede.

Šalių grupė	Vidutinės vieno dalyvio kelionės, apgyvendinimo ir dienpinigių išlaidos vienam asmeniui (P ₅), Eur
<p>Grupė Nr. 1: Afganistano Islamo Respublika, Albanijos Respublika, Andoros Kunigaikštystė, Baltarusijos Respublika, Bosnija ir Hercegovina, Bulgarijos Respublika, Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Čekijos Respublika, Danijos Karalystė, Estijos Respublika, Gibraltaras, Graikijos Respublika, Gruzija, Juodkalnija, Kazachstano Respublika (išskyrus Astaną ir Almatą), Kipro Respublika, Kosovo Respublika, Kroatijos Respublika, Latvija (Ryga), Latvijos Respublika (išskyrus Rygą), Lenkijos Respublika, Lichtenšteino Kunigaikštystė, Maltos Respublika, Moldovos Respublika, Omano Sultonatas, Portugalijos Respublika, Rumunija, Rusija (Maskva), Rusija (Sankt Peterburgas), Rusijos Federacija (išskyrus Maskvą ir Sankt Peterburgą), San Marino Respublika, Serbijos Respublika, Slovakijos Respublika, Slovėnijos Respublika, Suomijos Respublika, Švedijos Karalystė, Tadžikistano Respublika, Turkijos Respublika, Turkmėnistanas, Ukraina, Uzbekistano Respublika, Vengrija</p>	798,00
<p>Grupė Nr. 2: Airija, Armėnijos Respublika, Austrijos Respublika, Azerbaidžano Respublika, Bahreino Karalystė, Belgijos Karalystė, Benino Respublika, Burkina Fosas, Centrinės Afrikos Respublika, Egipto Arabų Respublika, Irako Respublika, Irano Islamo Respublika, Islandijos Respublika, Ispanijos Karalystė, Italijos Respublika, Izraelio Valstybė, Jemeno Respublika, Jordanijos Hašimitų Karalystė, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė, Jungtiniai Arabų Emyratai, Kataro Valstybė, Kazachstano Respublika (Astana ir Almata), Kirgizijos Respublika, Kuveito Valstybė, Lesoto Karalystė, Libano Respublika, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, Malio Respublika, Monako Kunigaikštystė, Namibijos Respublika, Nigerio Respublika, Nyderlandų Karalystė, Norvegijos Karalystė, Pakistano Islamo Respublika, Prancūzijos Respublika, Saudo Arabijos Karalystė, Sirijos Arabų Respublika, Svazilando Karalystė, Togo Respublika, Vatikano Miesto Valstybė, Vokietijos Federacinė Respublika, Žaliojo Kyšulio Respublika</p>	1.003,00
<p>Grupė Nr. 3: Alžyro Liaudies Demokratinė Respublika, Antigva ir Barbuda, Belizas, Bisau Gvinėjos Respublika, Burundžio Respublika, Butano Karalystė, Čado Respublika, Dominikos Sandrauga, Dramblio Kaulo Kranto Respublika, Eritrėjos Valstybė, Gabono Respublika, Gambijos Respublika, Ganos Respublika, Gvadelupa, Gvatemalos Respublika, Haičio Respublika, Indonezijos Respublika, Ypatingasis Administracinis Kinijos Regionas Makao, Kambodžos Karalystė, Kamerūno Respublika, Komorų Sąjunga, Kongo Respublika, Kosta Rikos Respublika, Madagaskaro Demokratinė Respublika, Mauricijaus Respublika, Mauritanijos Islamo Respublika, Mianmaro Sąjungos</p>	1.249,00

<p>Respublika, Mongolija, Mozambiko Respublika, Nepalo Federacinė Demokratinė Respublika, Pusiaujo Gvinėjos Respublika, Rytų Timoro Demokratinė Respublika, Salvadoro Respublika, San Tomė ir Prinsipės Demokratinė Respublika, Senegalo Respublika, Siera Leonės Respublika, Somalio Federacinė Respublika, Šri Lankos Demokratinė Socialistinė Respublika, Šveicarijos Konfederacija, Tailando Karalystė, Tuniso Respublika, Zambijos Respublika</p>	
<p>Grupė Nr. 4: Bahamų Sandrauga, Bangladešo Liaudies Respublika, Barbadosas, Bermuda, Botsvanos Respublika, Brunėjaus Darusalamas, Dominikos Respublika, Džibučio Respublika, Etiopijos Federacinė Demokratinė Respublika, Filipinų Respublika, Grenada, Gvinėjos Respublika, Hondūro Respublika, Indijos Respublika, Jamaika, Kanada, Kenijos Respublika, Kinijos Liaudies Respublika, Kongo Demokratinė Respublika, Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, Kubos Respublika, Liberijos Respublika, Libija, Malaizija, Malavio Respublika, Maldyvų Respublika, Maroko Karalystė, Martinika, Meksikos Jungtinės Valstijos, Nigerijos Federacinė Respublika, Nikaragvos Respublika, Panamos Respublika, Pietų Afrikos Respublika, Puerto Rikas, Ruandos Respublika, Sent Lusija, Sent Vinsentas ir Grenadinai, Singapūro Respublika, Tanzanijos Jungtinė Respublika, Trinidado ir Tobago Respublika, Ugandos Respublika, Zimbabvės Respublika</p>	1.352,00
<p>Grupė Nr. 5: Angolos Respublika, Argentinos Respublika, Australija, Bolivijos Daugiatautė Valstybė, Brazilijos Federacinė Respublika, Čilės Respublika, Ekvadoro Respublika, Fidžio Respublika, Gajanos Respublika, Ypatingasis Administracinis Kinijos Regionas Honkongas, Japonija, Jungtinės Amerikos Valstijos (išskyrus Niujorką), Jungtinės Amerikos Valstijos (Niujorkas), Kaimanų Salos, Kiribačio Respublika, Kolumbijos Respublika, Korėjos Respublika, Laoso Liaudies Demokratinė Respublika, Maršalo Salų Respublika, Mikronezijos Federacinės Valstijos, Naujoji Kaledonija, Naujoji Zelandija, Nauru Respublika, Palau Respublika, Papua Naujosios Gvinėjos Nepriklausomoji Valstybė, Paragvajaus Respublika, Peru Respublika, Pietų Sudano Respublika, Saliamono Salos, Samoa Nepriklausomoji Valstybė, Seišelių Respublika, Sent Kitsas ir Nevis, Sudano Respublika, Surinamo Respublika, Taitis, Taivanas, Tongos Karalystė, Tuvalu, Urugvajaus Rytų Respublika, Vanuatu Respublika, Venesuelos Bolivarо Respublika, Vietnamo Socialistinė Respublika</p>	1.620,00

3 Lentelė. Kelionės, gyvenamojo ploto nuomos ir dienpinigių fiksuotos normos pagal valstybių grupes

3. Tyrimo rezultatai

Pagal formulę (1) apskaičiuoti fiksuotojo įkainio dydis (F_{IP}) ir jo parametrai ($P_{1,2,3,4,5\{gr1,gr2,gr3,gr4,gr5\}}$) kiekvienai šalies grupei pateikiame 4-oje lentelėje.

Parametrai, Fiksuotasis įkainis	Valstybių grupė									
	1 grupė		2 grupė		3 grupė		4 grupė		5 grupė	
	Be PVM, Eur	Su PVM, Eur	Be PVM, Eur	Su PVM, Eur	Be PVM, Eur	Su PVM, Eur	Be PVM, Eur	Su PVM, Eur	Be PVM, Eur	Su PVM, Eur
P_1	3.859	4.669	3.859	4.669	3.859	4.669	3.859	4.669	3.859	4.669
P_2	449	543	449	543	449	543	449	543	449	543
P_3	4.046	4.896	4.046	4.896	4.046	4.896	4.046	4.896	4.046	4.896
P_4	998	998	998	998	998	998	998	998	998	998
P_5	798	798	1.003	1.003	1.249	1.249	1.352	1.352	1.620	1.620
F_{IP}	10.150	11.904	10.355	12.109	10.601	12.355	10.704	12.458	10.972	12.726

4 Lentelė Fiksuotojo įkainio ir parametų dydžiai pagal valstybių grupes.

Nustatytieji dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio dydžiai (be PVM):

$F_{IP\{gr1\}} = 10.150$ Eur,
 $F_{IP\{gr2\}} = 10.355$ Eur,
 $F_{IP\{gr3\}} = 10.601$ Eur,
 $F_{IP\{gr4\}} = 10.704$ Eur,
 $F_{IP\{gr5\}} = 10.972$ Eur.

Nustatytieji dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio dydžiai (su PVM):

$F_{IP\{gr1\}} = 11.904$ Eur,
 $F_{IP\{gr2\}} = 12.109$ Eur,
 $F_{IP\{gr3\}} = 12.355$ Eur,
 $F_{IP\{gr4\}} = 12.458$ Eur,
 $F_{IP\{gr5\}} = 12.726$ Eur.

4. Dalyvavimo tarptautinėse parodose fiksuotojo įkainio taikymas

Fiksuotųjų įkainių dydžiai ir nuostatos dėl fiksuotųjų įkainių taikymo privalo būti nustatyti Projektų finansavimo sąlygų apraše ir projekto finansavimo ir administravimo sutartyje. Fiksuotųjų įkainių dydžiai nesikeičia viso projekto įgyvendinimo metu.

Rengiant projekto paraišką, dalyvavimo tarptautinėse parodose sumos pagal kiekvieną valstybių grupę nustatomos atitinkamus fiksuotųjų įkainių dydžius padauginus iš parodų atitinkamos grupės valstybėse skaičiaus.

Teikdamas mokėjimo prašymus, projekto vykdytojas neteikia išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentų.

Projekto vykdytojas, siekdamas gauti apmokėjimą pagal fiksuotuosius įkainius, įgyvendinančiajai institucijai turi pateikti šiuos dalyvavimą parodoje pagrindžiančius dokumentus:

- projekto vykdytojo dalyvavimo tarptautinėje parodoje ataskaita, kurioje būtų pateikta esminė informacija apie dalyvavimo tarptautinėje parodoje faktus: renginio pavadinimas, renginio darbotvarkė ar programa, kurioje nurodoma renginio vieta ir trukmė, įmonių, su kuriomis užmegzti kontaktai arba pasirašyti ketinimų protokolai, sąrašas ir pan.;
- dalyvavimo renginiuose faktiniai įrodymai (mažiausiai trys parodos stendo nuotraukos, kurioje būtų išsamus projekto vykdytojo stendo vaizdas, aiškiai matomas projekto vykdytojo pavadinimas ir Europos Sąjungos viešinimo ženklas; dalyvių katalogo kopija (išrašas), kurioje nurodytas parodoje dalyvavęs projekto vykdytojas; dalyvio kortelės kopija).

5. Fiksuotųjų įkainių perskaičiavimas

Fiksuotieji įkainiai bus perskaičiuojami pasikeitus teisės aktams ar supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimams, išvardytiems Tyrimo 1-oje lentelėje. Atnaujintas tyrimas suderinamas su atsakinga institucija ir išdėstomas nauja redakcija, kuri nurodoma pirmojo lapo viršutiniame dešiniajame kampe. Perskaičiuoti fiksuotieji įkainiai taikomi projekto finansavimo ir administravimo sutartims, kurios sudaromos po perskaičiuotų fiksuotųjų įkainių įsigaliojimo. Už fiksuotųjų įkainių perskaičiavimą atsakinga Lietuvos Respublikos ūkio ministerija.